

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Глухівський національний педагогічний університет
імені Олександра Довженка

Програма практики
НАВЧАЛЬНО-ЗАЛКОВА (НА РОБОЧОМУ МІСЦІ МАЙСТРА ВИРОБНИЧОГО
НАВЧАННЯ)

Галузь знань: 01 Освіта/Педагогіка

Спеціальність: 015 Професійна освіта (Аграрне виробництво, переробка сільськогосподарської продукції та харчові технології)

Рівень вищої освіти: Перший (бакалаврський)

Ступінь вищої освіти: «Бакалавр»

Освітньо-професійні програми, ID ОПП в ЄДЕБО:

Професійна освіта (Технологія виробництва і переробки продуктів сільського господарства) 40383

Шифр дисципліни, статус: ОК 39, практична підготовка, нормативна

Структурні підрозділи (факультети, ННІ, кафедри), відповідальні

за реалізацію навчальної дисципліни: факультет технологічної і професійної освіти

Кафедра: професійної освіти та технологій сільськогосподарського виробництва

м. Глухів-2022

Програму практики складено на основі:

Стандарту вищої освіти України першого (бакалаврського) рівня, освітньо-професійної програми «Професійна освіта (Технологія виробництва і переробки продуктів сільського господарства)» підготовки здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 015 Професійна освіта (спеціалізація: 015.37 Професійна освіта (Аграрне виробництво, переробка сільськогосподарської продукції та харчові технології)) Глухівського НПУ ім. О. Довженка, навчального плану підготовки бакалавра спеціальності 015 Професійна освіта (спеціалізація: 015.37 Професійна освіта (Аграрне виробництво, переробка сільськогосподарської продукції та харчові технології)).

Укладачі програми: д-р пед. наук, проф. Ковальчук В.І.
канд. пед. наук, доц. Ігнатенко Г.В.
канд. пед. наук, доц. Опанасенко В.П.
канд. пед. наук, доц. Самусь Т.В.
канд. пед. наук, доц. Вовк Б.І.
д-р філософії, ст. викладач Маринченко Є.О.

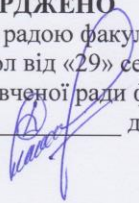
ЗАТВЕРДЖЕНО

кафедрою професійної освіти та технологій сільськогосподарського виробництва
протокол від «26» серпня 2022 року № 1
Завідувач кафедри

 проф. Ковальчук В.І.

ЗАТВЕРДЖЕНО

вченою радою факультету технологічної і професійної освіти
протокол від «29» серпня 2022 року № 8
Голова вченої ради факультету ТПО

 доц. Бурчак С. О..

I. Загальні положення

Практика «Навчально-залікова (на робочому місці майстра виробничого навчання)» є обов'язковим компонентом освітньо-професійної програми «Професійна освіта (Технологія виробництва і переробки продуктів сільського господарства)» підготовки здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 015 Професійна освіта (спеціалізація: 015.37 Професійна освіта (Аграрне виробництво, переробка сільськогосподарської продукції та харчові технології).

Практика «Навчально-залікова (на робочому місці майстра виробничого навчання)» здійснюється на підставі таких документів, як:

- Положення про організацію освітнього процесу в Глухівському національному педагогічному університеті імені Олександра Довженка;
- Положення про організацію, проведення практичної підготовки здобувачів освіти у Глухівському національному педагогічному університеті імені Олександра Довженка;
- Положення про внутрішню систему забезпечення якості освіти у Глухівському національному педагогічному університеті імені Олександра Довженка.
- ОПП «Професійна освіта (Технологія виробництва і переробки продуктів сільського господарства)» підготовки здобувачів освіти першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності: 015 професійна освіта, спеціалізації: 015.37 Професійна освіта (Аграрне виробництво, переробка сільськогосподарської продукції та харчові технології).

Практика «Навчально-залікова (на робочому місці майстра виробничого навчання)» є сполучною ланкою між фаховою підготовкою в умовах освітнього середовища вишу і майбутньою професійною діяльністю. Її зміст тісно пов'язаний з дисциплінами навчального плану ОПП «Професійна освіта (Технологія виробництва і переробки продуктів сільського господарства)», а саме: «Професійна педагогіка», «Методика професійного навчання», «Виробниче навчання», «Агрономія», «Основи тваринництва», «Трактори та автомобілі»,

«Сільськогосподарські та меліоративні машини», «Гідропривод сільськогосподарської техніки», тощо.

Загальний обсяг практики «Навчально-залікова (на робочому місці майстра виробничого навчання)» складає 150 годин (5 кредитів ЄКТС).

Термін проходження практики – 7 семестр.

Тривалість практики становить 5 тижнів.

Базами проходження практики є заклади професійної (професійно-технічної) та фахової передвищої освіти.

Навчально-залікова практика є узагальнювальною ланкою професійної підготовки бакалаврів педагогічної освіти спеціальності 015 Професійна освіта (Аграрне виробництво, переробка сільськогосподарської продукції та харчові технології).

II. ОРГАНІЗАЦІЯ І ПОРЯДОК ПРОВЕДЕННЯ ПРАКТИКИ

2.1. Мета та завдання практики

Метою навчально-залікової практики є формування загальних та фахових компетентностей шляхом оволодіння сучасними технологіями організації та здійснення освітнього процесу на посаді майстра виробничого навчання в закладах професійної (професійно-технічної) освіти (П(ПТ)О) та фахової передвищої освіти (ФПО).

Завдання практики:

- поглиблення знань щодо системи організації освітнього процесу в умовах закладів П(ПТ)О та ФПО;
- формування комунікативної культури в педагогічному колективі;
- набуття досвіду застосування професійно-теоретичних знань в умовах освітнього середовища;
- формування вмінь та навичок проведення уроків виробничого навчання;
- набуття досвіду використання цифрових технологій;
- формування здатностей організації та проведення виховних заходів;
- формування умінь індивідуальної роботи зі здобувачами освіти;

- набуття досвіду написання психолого-педагогічної характеристики на особистість учня;
- аналіз і узагальнення передового педагогічного досвіду майстрів виробничого навчання;
- набуття особистого педагогічного досвіду.

Для проведення навчально-виховної та методичної роботи студенти розподіляються по одному (двоє) на групу, де і виконують функціональні обов'язки майстрів виробничого навчання та помічників класних керівників (кураторів).

2.2. Компетентності та програмні результати навчання

За час проходження практики студенти-практиканти мають набути наступних компетентностей та результатів навчання:

Інтегральна компетентність:

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в професійній освіті, що передбачає застосування певних теорій і методів педагогічної науки та інших наук відповідно до спеціалізації і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності:

ЗК1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК5. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК 6. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК 8. Здатність працювати в команді.

ЗК 10. Здатність виявляти ініціативу та підприємливість.

ЗК 11. Усвідомлення рівних можливостей та гендерних проблем.

Фахові компетентності:

ФК1. Здатність застосовувати освітні теорії та методології у педагогічній діяльності.

ФК2. Здатність забезпечити формування у здобувачів освіти цінностей громадянськості і демократії.

ФК3. Здатність керувати навчальними/розвивальними проектами.

ФК4. Здатність спрямовувати здобувачів освіти на прогрес і досягнення.

ФК5. Здатність використовувати сучасні інформаційні технології та спеціалізоване програмне забезпечення та інтегрувати їх в освітнє середовище.

ФК6. Здатність реалізовувати навчальні стратегії, засновані на конкретних критеріях для оцінювання навчальних досягнень.

ФК7. Здатність аналізувати ефективність проектних рішень, пов'язаних з підбором, експлуатацією, удосконаленням, модернізацією технологічного обладнання та устаткування галузі сільського господарського виробництва відповідно до спеціалізації «Аграрне виробництво, переробка сільськогосподарської продукції та харчові технології».

ФК9. Здатність здійснювати професійну діяльність з дотриманням вимог законодавства, стандартів освіти та внутрішніх нормативних документів закладу освіти.

ФК11. Здатність використовувати у професійній діяльності основні положення, методи, принципи фундаментальних та прикладних наук.

ФК13. Здатність управляти комплексними діями/проектами, відповідати за прийняття рішень у непередбачуваних умовах та професійний розвиток здобувачів освіти і підлеглих.

Програмні результати навчання:

ПРН 05. Володіти культурою мовлення, обирати оптимальну комунікаційну стратегію у спілкуванні з групами та окремими особами.

ПРН 07. Аналізувати та оцінювати ризики, проблеми у професійній діяльності й обирати ефективні шляхи їх вирішення.

ПРН 08. Самостійно планувати й організовувати власну професійну діяльність і діяльність здобувачів освіти і підлеглих.

ПРН 09. Відшукувати, обробляти, аналізувати та оцінювати інформацію,

що стосується професійної діяльності, користуватися спеціалізованим програмним забезпеченням та сучасними засобами зберігання та обробки інформації.

ПРН 11. Володіти психолого-педагогічним інструментарієм організації освітнього процесу, уміти проектувати і реалізувати навчальні/розвивальні проекти.

ПРН 12. Уміти проектувати і реалізувати навчальні/розвивальні проекти.

ПРН 13. Застосовувати у професійній діяльності сучасні дидактичні та методичні засади викладання навчальних дисциплін і обирати доцільні технології та методики в освітньому процесі.

ПРН 14. Володіти навичками стимулювання пізнавального інтересу, мотивації до навчання, професійного самовизначення та саморозвитку здобувачів освіти.

ПРН 15. Діагностувати, прогнозувати, забезпечувати ефективність та корегування освітнього процесу для досягнення програмних результатів навчання і допомоги здобувачам освіти в реалізації індивідуальних освітніх траєкторій.

ПРН 19. Уміти обирати і застосовувати необхідне устаткування, інструменти та методи для вирішення типових складних завдань у галузі аграрного виробництва та переробки сільськогосподарської продукції.

ПРН 20. Емпатійно взаємодіяти, відповідати за прийняття рішень в межах своєї компетенції, дотримуватися стандартів професійної етики.

ПРН 21. Застосовувати міжнародні та національні стандарти і практики в професійній діяльності.

ПРН 22. Застосовувати програмне забезпечення для e-learning і дистанційного навчання і здійснювати їх навчально-методичний супровід.

ПРН 25. Забезпечувати рівні можливості і дотримуватися принципів гендерного паритету у професійній діяльності.

2.3. Зміст практики

Об'єктом практики є освітня діяльність майстра виробничого навчання у закладах П(ПТ)О, ФПО.

Предметом практики виступають закономірності, технології, методи, прийоми та засоби професійної діяльності майстрів виробничого навчання в межах професійно-практичної підготовки майбутніх фахівців у закладах П(ПТ)О та ФПО.

Зміст навчально-залікової практики охоплює: ознайомлення із закладом, його структурою, організацією освітнього процесу, педагогічним колективом, кабінетами, майстернями, переліком професій, з яких здійснюється професійна підготовка; знайомство із закріпленою групою; відвідування уроків викладачів загальноосвітніх та спеціальних предметів, або їх онлайн-курсів дистанційного навчання та здійснення їх аналізу; відвідування уроків майстрів виробничого навчання; підготовка до проведення уроків виробничого навчання; участь у методичній роботі закладу; проведення виховної роботи в групі в навчальний та позанавчальний час; психолого-педагогічний аналіз особистості учня закріпленої групи й складання на нього психолого-педагогічної характеристики.

Під час проходження практики «Навчально-залікова (на робочому місці майстра виробничого навчання)» студенти виконують завдання, які представлені наступними змістовними модулями:

Змістовний модуль 1 «Організаційна робота»

Ознайомлення із закладом з питань організації освітнього процесу:

- бесіда з адміністрацією, майстрами виробничого навчання, класними керівниками;
- аналіз документації (планів роботи закладу, планів виховної роботи з групою, планів виробничого навчання груп, переліку навчально-виробничих робіт тощо);
- ознайомлення з матеріальною базою (кабінетами, майстернями, лабораторіями та їх устаткуванням);
- ознайомлення з особовими справами учнів;
- ознайомлення з творчими роботами учнів;
- проведення бесід з учнями, педагогами і батьками;
- ознайомлення з розкладом навчальних занять у групі та його аналіз;
- написання психолого-педагогічної характеристики особистості учня.

Змістовний модуль 2 «Навчальна робота»

Здійснення навчальної роботи з циклу професійно-практичної підготовки:

- розробка планів-конспектів занять з виробничого навчання (5 уроків виробничого навчання для студентів денної, 3 уроки для студентів заочної форм навчання);
- добір та виготовлення дидактичних матеріалів, наочних посібників, (у тому числі і за допомогою електронних сервісів дистанційного навчання (Додаток А)), підготовка та проведення занять з виробничого навчання;
- спостереження та аналіз уроків майстрів виробничого навчання;
- індивідуальна робота з окремими учнями з практичної підготовки.

Змістовний модуль 3 «Виховна робота»

Здійснення позакласної виховної роботи передбачає:

- участь у виховній роботі зі здобувачами освіти та планування виховної роботи на період практики;
- підготовка та проведення різноманітних видів і форм виховної роботи з фізичного, трудового, економічного, екологічного, естетичного, патріотичного, правового, морального виховання з позиції комплексного підходу до виховання особистості відповідно до плану роботи навчального закладу;
- відвідування та аналіз позакласних заходів.

Змістовний модуль 4 «Методична робота»

Завдання з методичної роботи передбачають:

- ознайомлення з планом роботи методоб'єднань викладачів та майстрів виробничого навчання;
- участь у семінарах, що проводяться у період практики;
- аналіз власної педагогічної діяльності.

В умовах надзвичайних ситуацій виконання поставлених перед здобувачами завдань забезпечується за допомогою використання можливостей Internet-зв'язку, онлайн-ресурсів та електронних сервісів організації дистанційного навчання (Додаток А).

2.4. Організаційні основи практики.

Перший етап практики передбачає ознайомлення зі структурою закладу, педколективом, відвідування та аналіз уроків, знайомство із учнями закріпленої навчальною групи тощо здійснюються впродовж першого тижня практики.

Студентові доцільно в цей період відвідати та проаналізувати 2–3 уроки виробничого навчання. Окрім того, бажано відвідати й уроки інших циклів, а також позакласні заходи. Під час відвідування уроків доцільно робити певні нотатки, позначки, що будуть необхідні в подальшій роботі.

В умовах надзвичайної ситуації чи надзвичайного стану, студентом-практикантом проводиться аналіз онлайн-уроків, які проводять викладачі та майстри виробничого навчання, або розроблених ними дистанційних курсів. Підсумком проходження практики впродовж першого тижня є подання (в електронному варіанті) на затвердження керівником практики індивідуального плану роботи практиканта (Додаток В), де має бути висвітлено тематику залікових уроків виробничого навчання на весь період практики із зазначенням дати, теми і навчальної групи. Також необхідно внести до плану зміст виховної та методичної роботи на період усього терміну практики, методичну роботу, етапи зі складання психолого-педагогічної характеристики на учня групи.

Другий (основний) етап практики починається з другого тижня. Студент-практикант самостійно проводить уроки виробничого навчання відповідно до плану, складеного й погодженого з керівниками практики. Напередодні проведення уроку студент подає керівникам практики план-конспект уроку (або уроків) для затвердження.

Кожний проведений урок повинен бути ретельно проаналізований та оцінений керівниками практики. За час активної практики студент зобов'язаний провести самостійно не менш п'яти уроків виробничого навчання.

Упродовж проходження практики студент-практикант здійснює комплекс заходів із освітньої роботи, а саме: проведення двох позанавчальних виховних заходів (один з них професійно орієнтований) – лекції, бесіди, диспути, тематичні екскурсії тощо (В умовах надзвичайної ситуації чи надзвичайного стану їх рекомендовано організовувати в онлайн-режимі). Змістова спрямованість заходів

узгоджується як з груповим керівником практики, так і з керівником від закладу фахової передвищої або професійної (професійно-технічної) освіти (заступником директора з навчально-виховної роботи, класним керівником тощо). Зазначимо, що під час оцінювання виховного заходу до уваги береться його змістовність, організаційна чіткість. Допускається проведення одного виховного заходу декількома студентами-практикантами за умови їхньої колективної активної участі в підготовці й проведенні.

До кожного заходу повинен бути попередньо складений, переглянутий і затверджений керівниками практики детально розроблений сценарій, а під час дистанційного навчання обране програмне забезпечення.

Третій (підсумковий) етап пов'язаний з підготовкою звітної документації з практики відповідно до прикладів наведених у додатках програми практики, доповіді та презентації до підсумкової конференції. Документація подається на кафедру протягом трьох днів після закінчення терміну практики.

Захист результатів практики проводиться у встановленому порядку з представленням звітних матеріалів про її проходження.

Загальне керівництво практикою та контроль за ходом виконання завдань здійснюють груповий керівник, методист практики та консультант з психології.

ІІІ. ПІДСУМКИ ПРАКТИКИ

3.1. Вимоги до звітної документації.

До захисту практики студенти повинні у триденний термін після її завершення подати таку документацію:

груповому керівнику:

1. Індивідуальний план роботи студента на період практики (навчально-методична робота, виховна робота, вивчення учнівського колективу, психологічні спостереження) (Додаток Б).

2. План-конспект виховного заходу (враховуються творчий підхід, оригінальність, новизна) з оцінкою та підписом класного керівника (Додаток В).

3. Звіт про роботу, проведену за період практики, аналіз педагогічної діяльності, зауваження щодо організації практики, її змісту, пропозиції щодо покращення її організації (Додаток Г).

4. Щоденник психолого-педагогічних спостережень (за перший тиждень практики) (Додаток Д)

5. Наочність: фото-, відеоматеріали із фіксацією основних (ключових) моментів проходження практики.

Під час захисту практики доцільно представити наочність – дидактичні засоби, вироби учнів тощо.

методисту кафедри:

1. П'ять (три) планів-конспектів уроків з виробничого навчання з підписами майстра виробничого навчання і рекомендованими оцінками (Додаток Е).

До планів-конспектів додається навчально-методичне забезпечення:

а) інструкційні картки;

б) перелік навчально-виробничих робіт (на період практики);

в) перелік змісту практичних робіт (на період уроку виробничого навчання)

тощо.

2. План-конспект позакласного (виховного) заходу професійного спрямування (Додаток В).

3. Звіт про виконання індивідуального завдання.

консультанту з психології:

Психолого-педагогічну характеристику особистості учня (Додаток И).

Усі документи мають бути надруковані на стандартних аркушах паперу формату А4 й представлені на відповідні кафедри в окремих теках з оформленою титульною сторінкою (Додаток Ж), з дотримання вимог до оформлення ділової документації (Додаток К). В умовах надзвичайної ситуації чи стану, під час організації освітнього процесу в закладах освіти за дистанційною формою, документація повинна бути подана в електронному вигляді на електронну пошту факультету технологічної і професійної освіти (ftp017@i.ua).

Електронний лист з документами повинні бути підписані за схемою: груповому керівнику – GK_група_ППП студента; методисту – Met_група_ППП студента; консультанту з психології – РРХ_група_ППП студента.

Приклад: груповому керівнику – GK_23Пр(М)_Якименко О.М.; Met_23Пр(М)_Якименко О.М.; консультанту з психології – РРХ_23Пр(М)_Якименко О.М.

Структура узагальненого звіту із практики (електронної презентації-коментаря (озвучений виступ-презентація)):

1. ППП студента, факультет, курс, група, форма навчання, освітня програма, вид практики, місце проходження практики, груповий керівник, методист, психолог-консультант, майстер виробничого навчання.

2. Мета, завдання практики.

3. Коротка характеристика бази практики.

4. Коротка характеристика групи здобувачів освіти.

5. Виконані завдання під час проходження практики (проведено уроки/заходи з теми, підготовлено пакет документів з практики (щоденник), виконані завдання із психології тощо, обов'язковий фото-, відеосупровід).

6. Загальні, фахові компетентності, сформовані під час проходження практики.

7. Проблеми, труднощі, що виникли у процесі практичної підготовки.

8. Допомога, поради, настанови академічної спільноти під час проходження педагогічної практики (викладачі, викладачі-методисти, групові керівники, практичний психолог, майстер виробничого навчання).

9. Допомога, поради, настанови інших стейкхолдерів у процесі проходження педагогічної практики (керівництво освітніх установ, батьки, учні, методичні працівники, майстри виробничого навчання та інші).

10. Поради, пропозиції щодо змісту програм практики, організації й проведення практичної підготовки, підготовки звітності, процедур захисту.

Записи відеоуроку/відеозаняття/відеозаходу чи фрагмент із відповідним описом, коментарем, зазначенням підстав щодо добору методів, прийомів тощо подаються до узагальненої звітної відеопрезентації як окремий файл.

3.2. Система оцінювання результатів практики

Форми оцінювання практики: усна (бесіда, повідомлення тощо); письмова (рецензування документації тощо); самоконтроль та взаємоконтроль.

Формою підсумкового контролю з ОК «Навчально-залікова (на робочому місці майстра виробничого навчання)» є диференційований залік. Оцінювання здійснюється за національною шкалою, шкалою ЄКТС та середньозваженим балом.

Підсумкова оцінка з педагогічної практики визначається на підставі середньозваженого бала, де до уваги береться ваговий коефіцієнт та показник середньоарифметичної оцінки всіх основних видів робіт, які виконує здобувач освіти на практиці.

Складники рівня навчальних досягнень студентів з практики

№ з/п	Вид робіт	Ваговий індекс
1	Розроблення планів-конспектів уроків з дидактичним забезпечення. Проведення уроку (в умовах надзвичайних ситуацій - у дистанційному форматі з використанням цифрових технологій).	0,4
2	Розроблення плану-конспекту виховного заходу. Проведення виховного заходу (в умовах надзвичайних ситуацій - у дистанційному форматі з використанням цифрових технологій).	0,15
3	Розроблення плану-конспекту професійно орієнтованого виховного заходу. Проведення професійно орієнтованого виховного заходу (в умовах надзвичайних ситуацій - у дистанційному форматі з використанням цифрових технологій).	0,15
4	Написання психолого-педагогічної характеристики особистості учня групи.	0,1
5	Оформлення документації. захист практики. Презентація до захисту.	0,2
	Разом	1,0

Відповідність шкал оцінювання (національної та європейської (ECTS))

Оцінка ECTS	Середньо-зважений бал, що формує інтервальну шкалу	Сума балів за 100 бальною шкалою	Національна оцінка		
A	4,51-5,00	90-100	5	зараховано	<i>Відмінно</i> – високий рівень володіння ЗК, ФК, ПРН.
	5,00	100			
	4,95	99			
	4,90	98			
	4,85	97			
	4,80	96			
	4,75	95			
	4,70	94			
	4,65	93			
	4,60	92			
	4,55	91			
	4,51	90			
B	4,01- 4,50	82-89	4	зараховано	<i>Добре</i> – достатній рівень оволодіння ЗК, ФК, ПРН.
	4,50	89			
	4,43	88			
	4,36	87			
	4,29	86			
	4,22	85			
	4,15	84			
	4,08	83			
4,01	82				
C	3,50-4,00	74-81	4	зараховано	<i>Добре</i> – середньо-достатній рівень володіння ЗК, ФК, ПРН
	4,00	81			
	3,90	80			
	3,84	79			
	3,76	78			
	3,67	77			
	3,59	76			
	3,51	75			
	3,50	74			
D	2,83-3,43	64-73	3	зараховано	<i>Задовільно</i> – студент демонструє середній рівень володіння ЗК, ФК, ПРН.
	3,43	73			
	3,36	72			
	3,29	71			
	3,22	70			
	3,15	69			
	3,07	68			

	3,01	67			
	3,00	66			
	2,92	65			
	2,83	64			
E	2,51-2,75	60-63	3		<i>Задовільно</i> – рівень володіння ЗК, ФК, ПРН нижче середнього.
	2,75	63			
	2,67	62			
	2,59	61			
	2,51	60			
FX	2,00-2,5	35-59	2	не зараховано	<i>Незадовільно</i> – низький рівень володіння ЗК, ФК, ПРН.
F	0,00-1,99	1-34	2		<i>Незадовільно</i> – дуже низький рівень володіння ЗК, ФК, ПРН.

Рекомендована література

1. Єфименко М. Г. Наскрізна програма професійно-практичної підготовки : (методичні вказівки для студентів спеціальності: 7.0101410 Професійне навчання. Технологія й обладнання зварювального виробництва). Харків, 2003. 52с.
2. Ігнатенко Г. В., Ігнатенко С. В., Ігнатенко О. В., Єрмоленко Є. І. Загальні засади методики професійного навчання. Глухів, 2016. 76 с.
3. Ігнатенко Г. В., Ігнатенко О. В. Професійна педагогіка: навчальний посібник. Київ, 2013. 352 с.
4. Ігнатенко Г.В., Опанасенко В.П., Самусь Т.В. Формування методичної компетентності педагогів професійного навчання в процесі педагогічних практик. За ред. Г.В. Ігнатенко. – Суми : Вінниченко М.Д., 2017, 112 с.
5. Ігнатенко Г.В., Ігнатенко С.В., Логінов М.І., Росновський М.Г., Опанасенко В.П., Самусь Т.В., Вовк Б.І., Єрмоленко Є.І., Маринченко Є.О. Методичні рекомендації до проходження практик для студентів галузі знань 01 Освіта/Педагогіка, освітні ступені «бакалавр» та «магістр» спеціальність 015 Професійна освіта спеціалізація 015.18 Технологія виробництва і переробки продуктів сільського господарства. Суми, 2018. 144с.
6. Коваленко О.Е. Методика професійного навчання. Харків, 2005. 360 с.
7. Ковальчук В.І., Сергєєва Л. М. та ін. Як стати майстерним педагогом : навчально-методичний посібник. Київ, 2007. 184 с.
8. Ковальчук В.І. Інноваційні підходи до організації навчального процесу

Київ, 2011. 128 с.

9. Ничкало Н. Г. Педагогічна книга майстра виробничого навчання: Навч.-метод, посібник. Київ, 1994. 208 с.

10. Пашукова Г. І., Допіра А. І., Д'яконов Г. В. Практикум із загальної психології. Київ, 2000. 203 с.

11. Положення про організацію освітнього процесу в Глухівському національному педагогічному університеті імені Олександра Довженка / затв. Вченою Радою ГНПУ ім. О. Довженка, протокол № 11 від 30.06.2020 р.

12. Шматков Є. В., Коваленко О. Е. Методика професійного навчання. Ч. 2. Методика професійно-практичного навчання. Навчальний посібник для студентів інженерно-педагогічних спеціальностей вищих навчальних закладів II-IV рівней акредитації. Харків, 2002. 214 с.

Електронні джерела

1. Закон України. Про фахову передвищу освіту освіти. Відомості Верховної Ради (ВВР), 2019, № 30, ст.119. зі змінами URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2745-19> (Дата звернення 10.08.2021).

2. Закон України. Про професійну (професійно-технічну) освіту. (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1998, № 32, ст. 215): чинне законодавство станом на 01 січня 2021 року Верховна рада України (Законодавство України) URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/103/98-%D0%B2%D1%80#Text> (Дата звернення 24.08.2021).

3. Заклади професійної (професійно-технічної) освіти Сумської області. *Єдина державна електронна база з питань освіти.* URL: <https://registry.edbo.gov.ua/profesiyno-tekhnichna-osvita/> (Дата звернення 24.08.2021).

4. ПТНЗ області. URL: https://nmcpto.sumy.ua/?page_id=115 (Дата звернення 24.08.2021).

5. Класифікації тестів URL: <http://um.co.ua/12/12-9/12-9821.html> (дата звернення 16.11. 2019).

6. Наказ МОН Про затвердження Концепції розвитку педагогічної освіти.
URL: <https://mon.gov.ua/ua/npa/pro-zatverdzhennya-konserciyi-rozvitku-pedagogichnoyi-osviti> (дата звернення 16.08. 2021).

7. Педагогічна майстерність слайд шоу. URL:
<http://www.slideshare.net/TheShkola21/ss-18002988> (дата звернення 16.08. 2021).

8. <http://www.mon.gov.ua/> – офіційний сайт Міністерства освіти та науки України (дата звернення 10.08. 2021).

9. <http://www.apsu.org.ua> – Академія педагогічних наук України (дата звернення 15.08. 2021).

10. <http://osvita.org.ua> – освітній портал – каталог освітніх ресурсів, новини освіти, заклади вищої освіти України (дата звернення 20.08. 2021).

11. <http://www.edu-ua.net> – освітня українська мережа (дата звернення 10.09. 2021).

ДОДАТКИ

Перелік електронних сервісів для організації дистанційного навчання

Moodle - потужна система, за допомогою якої можна створити повноцінне навчальне середовище онлайн-формату. Працювати з нею можуть викладачі, адміністратори та учні. Корисна і під час організації дистанційного навчання. Доступ безкоштовний;

Google Клас (GoogleClassroom) - безкоштовний сервіс, який прискорює обмін інформацією між учасниками освітнього процесу. Ця система об'єднала найпопулярніші можливості Google: пошту, документи, сховище даних, календар;

Google Презентації (GooglePresentations) - додаток, який дозволяє працювати з файлами на пристроях з операційною системою Android. У такий спосіб можна створювати та редагувати презентації, відкривати до них доступ іншим користувачам, додавати коментарі та відповідати на них, додавати слайди, змінювати їх розташування, форматувати текст. Частково з додатком можна працювати без підключення до мережі Інтернет;

iLearn - це безкоштовна гейміфікована платформа з навчальними онлайн-курсами, тестами та вебінарами;

Kahoot! - сервіс, який дозволяє генерувати тести і проходити їх в ігровій формі. На заняттях може стати інструментом для перевірки знань. Використовувати можна прямо у браузері;

Edmodo - освітній сайт, що побудований як усічена соціальна мережа за типом Facebook. Дозволяє оперативно спілкуватися викладачам та здобувачам освіти;

LearningApps.org - сервіс, який дозволяє створювати інтерактивні вправи;

Stepik - безкоштовна освітня платформа та конструктор відкритих онлайн-курсів та уроків;

OnlineTestPad - онлайн конструктор тестів, опитувань, кросвордів.

Месенджери **Skype, Viber, WhatsApp, Zoom** - для організації спілкування учасників освітнього процесу в режимі реального часу;

Linoit - віртуальна дошка (полотно), на якій можна закріплювати спеціальні стікери з інформаційними замітками, зображеннями, відео та документами);

Padlet - універсальна онлайн-дошка (онлайн-стіна), яку легко застосовувати в освітньому процесі);

Trello - онлайн-програма, що допоможе організувати продуктивну командну роботу учнів. Наприклад, створення проекту чи підготовка до предметного турніру);

Plickers - додаток, який дозволяє організувати тестування за допомогою карток із QR-кодом та швидко отримати результати.

ZOOM - сервіс для проведення відеоконференцій.

**ЗРАЗОК ОФОРМЛЕННЯ ІНДИВІДУАЛЬНОГО ПЛАНУ РОБОТИ
СТУДЕНТА-ПРАКТИКАНТА**

Міністерство освіти і науки України
Глухівський національний педагогічний університет
імені Олександра Довженка

**Індивідуальний план роботи
Іванова Петра Васильовича**
студента-практиканта

групи **23а-Пр(М)**, курсу **2** факультету технологічної і професійної освіти
Глухівського національного педагогічного університету
імені Олександра Довженка,
який проходив навчально-залікову практику (на робочому місці майстра
виробничого навчання)
у групі 2СВ, професія «Слюсар 2 розряду; водій автотранспортних засобів
категорії "С"»
ДПТНЗ «Путівльський професійний ліцей»

з ____2022 по ____2022 року

Глухів – 2022

Продовження додатка Б

Дата, день тижня	Навчальна та методична робота	Відмітка про виконання	Виховна робота	Відмітка про виконання	Робота над психолого- педагогічною характеристикою	Відмітка про виконання
22.01. Пн.	Прибуття на місце проходження практики. Ознайомлення із з професійним ліцеєм: структурою, відділеннями тощо.		Знайомство з групою, класним керівником Карасьовим В.С., а також дорученнями, закріпленими за учнями.		Загальне психолого-педагогічне вивчення групи. Бесіда з класним керівником.	
23.01. Вт.	Відвідування уроку виробничого навчання. Опрацювання плану з виробничого навчання та визначення тем залікових уроків.		Знайомство з учнівським колективом. Бесіда з групою про їхні захоплення та інтереси.		Загальне психолого-педагогічне вивчення особистості учня Іванова Миколи. Спостереження.	
24.01. Ср.	Початок підготовки до проведення першого залікового уроку виробничого навчання за темою «Ремонт та обслуговування ГРМ».		Знайомство з активом групи. Робота з методичною літературою за темами виховних заходів.		Вивчення особливостей пам'яті Іванова Миколи. Проведення емпіричного дослідження за методикою «Запам'ятовування 10 слів».	

**ЗРАЗОК ОФОРМЛЕННЯ ТИТУЛЬНОЇ СТОРІНКИ ПЛАНУ-
КОНСПЕКТУ ВИХОВНОГО ЗАХОДУ**

**План - конспект виховного заходу
«Кращий за професією»,
розробленого
студентом 23б-ПрМ групи, II курсу
факультету технологічної і професійної освіти
Глухівського національного педагогічного університету
імені Олександра Довженка
Поворозкою Романом Сергійовичем**

Класний керівник (куратор) _____ В. І. Семенова
Груповий керівник _____ Т. В. Самусь

СТРУКТУРА ПЛАНУ-КОНСПЕКТУ ВИХОВНОГО ЗАХОДУ

1. Титульний аркуш, відмітки про консультації і затвердження конспекту.
2. Мета, завдання виховного заходу, форма проведення, структура, обладнання, місце проведення.
3. Зміст заходу (сценарій).
- 4 Література, використана під час підготовки виховного заходу.
- 5 Додатки (фото-, відеоматеріал, роздатковий матеріал, наочність тощо).
6. Перелік електронних сервісів використаних для організації виховного заходу.

**ЗРАЗОК ОФОРМЛЕННЯ ЗВІТУ ПРО РОБОТУ СТУДЕНТА-
ПРАКТИКАНТА**

Звіт про роботу
Борща Олександра Миколайовича
студента-практиканта,
групи 23а-ПрМ, курсу II факультету технологічної і професійної освіти
Глухівського національного педагогічного університету
імені Олександра Довженка,
який проходив навчально-залікову практику (на робочому місці майстра
виробничого навчання)
у групі 2ТВ, професія «Тракторист-машиніст кат "А,В"; водій
автотранспортних засобів кат. "С"»
ДПТНЗ «Реутинський професійний аграрний ліцей»
з 22.01.2022 до 04.03.2022 року

Я, Борщ Олександр Миколайович, проходив практику навчально-залікову (на робочому місці майстра виробничого навчання) в ДПТНЗ «Путивльський професійний ліцей». Умови проходження практики були забезпечені адміністрацією ліцею на належному рівні. Слюсарна та токарна майстерні достатньо обладнані необхідними інструментами і матеріалами.

Закріплений я був за 2ТВ групою, класний керівник – Конопля Дмитро Васильович, майстер виробничого навчання – Ремньов Віктор Іванович. Оскільки практика в нас була на робочому місці майстра виробничого навчання, то ми більшою мірою співпрацювали з Віктором Івановичем.

З перших днів практики мою увагу привернув порядок, що панував в учнівському колективі, дружні стосунки між майстрами виробничого навчання, викладачами та учнями, затишок, оформлення майстерні.

Разом з майстром ми ретельно перевіряли записи учнів під час уроків виробничого навчання, він ознайомив мене з правилами перевірки та з критеріями виставлення оцінок. Я також стежив за прибиранням робочих місць учнями на кожному уроці виробничого навчання.

Проведені мною уроки виробничого навчання були завчасно обговорені з майстром та методистом, вони були оцінені на «добре». Під час проведення уроків використано як колективні, так й індивідуальні форми роботи, здійснено індивідуальний підхід до учнів, організовано взаємодопомогу на уроках. Для сильних учнів було підготовано індивідуальні завдання.

Я допомагав майстру в підготовці та проведенні виховних заходів, а саме оформлював необхідне дидактичне забезпечення.

Вважаю, що мною було виконано весь індивідуальний план практики. Упродовж усього часу проходження практики я спілкувався з учнями. В позанавчальний час залучав їх до виготовлення наочності.

Я також підготував і провів два виховні заходи з тем ... .. Під час їх проведення зрозумів, що дуже важливі вміння підтримувати дисципліну в групі, вміло та логічно викладати матеріал, правильно ставити запитання під час обговорення певних питань тощо.

З групою проводилась така суспільно корисна робота: організація догляду за робочими місцями, проведення санітарних днів, допомога майстрові у виготовленні наочності тощо.

Отже, за період практики я набув практичного педагогічного досвіду, зрозумів, що я можу організувати колектив учнів, зацікавити їх, навчився більш чітко визначати мету роботи і шляхи її досягнення. Я зрозумів, що робота майстра виробничого навчання дуже відповідальна, бо потрібно багато працювати над підготовкою до занять: аналізувати наукову і методичну літературу, самостійно виготовляти і вміти продемонструвати процес виготовлення предмета учням. Ця практика дала змогу значно підвищити мою педагогічну майстерність.

04.03.2022 р.

Підпис _____

**ЗРАЗОК ОФОРМЛЕННЯ ЩОДЕННИКА ПСИХОЛОГО-
ПЕДАГОГІЧНИХ СПОСТЕРЕЖЕНЬ**

Щоденник
психолого-педагогічних спостережень
студента-практиканта
Іванова Петра Васильовича,
групи **23а-Пр(М)**, курсу **2** факультету технологічної і професійної освіти
Глухівського національного педагогічного університету
імені Олександра Довженка,
який проходив навчально-залікову практику (на робочому місці майстра
виробничого навчання)
у групі 2СВ, професія «Слюсар 2 розряду; водій автотранспортних засобів
категорії "С"»
ДПТНЗ «Путивльський професійний ліцей»
з 22.01.2022 до 04.03.2022 року

Директор ДПТНЗ «Путивльський
професійний ліцей»
Заступник директора
з навчально-виробничої роботи
Заступник директора
з виховної роботи

Новобраний Олександр Васильович

Черняков Олександр Олегович

Петренко Ольга Миколаївна

Розклад дзвінків
Понеділок – четвер

№ уроку	Початок	Кінець
1	8 ⁰⁰	9 ²⁰
2	9 ³⁰	10 ⁵⁰
3	11 ⁰⁰	12 ²⁰
4	13 ⁰⁵	14 ²⁵
5	14 ³⁵	15 ⁵⁵
6	16 ⁰⁵	17 ²⁵

Розклад уроків у ДНЗ «Путивльський професійний ліцей»

Дні тижня	№ уроку	Група № <u>11</u>		Група № <u>12</u>		Група № <u>13</u>	
		Предмет	№ каб.	Предмет	№ каб.	Предмет	№ каб.
ПОНЕДІЛОК	0						
	1	Фізична культура		Алгебра	45	Англійська мова	11
	2	Алгебра	45	Фізична культура		Алгебра	46
	3	Фізика	22	Спецтехнологія	15	Фізична культура	
	4	Англійська мова	10	Спецтехнологія	15	Інформатика	49
	5	Хімія	42	Історія України	21	Спецтехнологія	44
	6	Історія України	21	Хімія	42	Спецтехнологія	44
	7	Технічне креслення	47	Біологія	34	Хімія	42
ВІВТОРОК	0						
	1	Виробниче навчання Майстер в/н: Вавілов В.О. Слюсарна майстерня		Спецтехнологія	15	Історія України	21
	2			Спецтехнологія	15	Історія України	21
	3			Англійська мова	10	Всесвітня історія	23
	4			Охорона праці	27	Інформаційні технології	42
	5			Економіка	23	Технічне креслення	44
	6			Фізика	23	Спецтехнологія	44
	7			Технічне креслення	47	Спецтехнологія	44

Список учнів групи 2СВ

1.	Акімов Євген Віталійович	фізорг
2.	Дзебчук Іван Васильович	
3.	Єзерський Віталій Васильович	
4.	Єрохін Сергій Олександрович	
5.	Іванієнко Дмитро Андрійович	
6.	Ісаєв Іван Олексійович	староста
7.	Каменський Артем Борисович	профорг
8.	Качур Дмитро Сергійович	
9.	Леонов Віталій Володимирович	
10.	Ніколаєв Роман Петрович	
11.	Норець Руслан Ігорович	
12.	Попсуй Анатолій Федорович	
13.	Табак Василь Валерійович	
14.	Тур Віктор Григорович	заступник старости
15.	Черевко Олексій Олексійович	
16.	Чертушкін Євген Юрійович	
17.	Шаповалов Антон Ельдарович	

Список викладачів-предметників

№ п/п	Предмети	ПІБ викладача
1	Фізика	Новикова Т. М.
2	Біологія	Новикова Н. А.
3	Охорона праці	Мантров М. О.
4	Агротехнологія	Мантров М. О.
5	Виробниче навчання	Бубнов В. М.
6	Хімія	Замотіна А. Ю.
7	Історія України	Клюєва Н. Г.
8	Всесвітня історія	Клюєва Н. Г.
9	Українська мова	Московченко О. М.
10	Українська література	Московченко О. М.
11	Математика	Каганцова Т. М.
12	Англійська мова	Фарина О. В.
13	Фізична культура і здоров'я	Стенько Н. О.
14	Інформатика	Шутко Л. М.
15	Основи економіки	Нікітченко В. М.
16	Основи правових знань	Клюєва Н. Г.
17	Основи галузевої економіки	Клюєва Н. Г.
18	Правила дорожнього руху	Клюєв В. О.
19	Система ТО і ремонту самохідних кормозбиральних комбайнів	Клюєв В. О.

Дата	Характеристика-опис проведеної роботи	Зауваження
16.02 Вівторок	<p>Сьогодні я відвідав урок виробничого навчання з метою набуття досвіду організації учнів для виконання групової практичної роботи, проведений студентом-практикантом Франковським В. В.</p> <p>Тема уроку: Система технічного обслуговування і ремонту машин.</p> <p>Мета уроку виробничого навчання досягнута. Спостерігав за учнями під час практичної частини заняття, змістом якої було розбирання двигуна і підготовка його до ремонту, ремонт блока і головки блока циліндрів, видалення накипу, визначення тріщин, пробиття обломів, підготовка дефектного місця до зварювання, заклеювання. Проаналізувавши навчальну діяльність учнів, вважаю, що під час їх поділу для групової роботи доцільно передбачити, хто з учнів буде організатором.</p> <p>Щодо проведення самого уроку – основним зауваженням є те, що Франковський В. В. недостатньо теоретично обґрунтував технологічний процес, нечітко орієнтувався в теоретичному матеріалі; варто було більш повно реалізувати дидактичний принцип зв'язку теорії з практикою.</p>	<p>Важливість підтримання високого рівня дисципліни на заняттях виробничого навчання на кожному етапі уроку, адже порушення її означає порушення техніки безпеки, а це, у свою чергу, небезпечно з огляду можливий травматизм.</p>

ПРИКЛАД ОФОРМЛЕННЯ ПЛАНУ-КОНСПЕКТУ УРОКУ ВИРОБНИЧОГО НАВЧАННЯ

«Погоджено»

Заступник директора з НВР

Зимін М.В. _____

«__» _____ 20__ р.

«Затверджено»

Майстер в/н

Гончаренко П.І. _____

«__» _____ 20__ р.

Методист:

Самусь Т.В. _____

«__» _____ 20__ р.

План-конспект уроку виробничого навчання

Група № 31 Курс III

Професія «Слюсар з ремонту сільськогосподарських машин та устаткування, тракторист - машиніст сільськогосподарського виробництва, водій автотранспортних засобів категорії "С"»

Дата проведення: 17.02. 2022 року

Рекомендована оцінка за проведення уроку .....

Тема програми: Водіння за особливих умов.**Тема уроку:** Водіння автомобіля по бездоріжжю. Виїзд на ґрунтову дорогу. Проїзд населених пунктів.**Мета уроку:**

- **навчальна** – навчити учня водити вантажний автомобіль у складних дорожніх умовах, виконувати з'їзд на другорядну дорогу, виїзд з другорядної дороги на головну, рух по естакадах, на заокруглених ділянках доріг, віражах на підйомах та спусках.

- **розвивальна** – розвивати навички управління автомобілем;

- **виховна** – виховувати культуру поведінки на дорогах.

Тип уроку: удосконалення практичних умінь.**Вид уроку:** індивідуальне заняття з водіння транспортного засобу.

Дидактичне забезпечення: навчальна програма з предмета «Практичне водіння вантажного автомобіля», карта-схема маршруту, індивідуальна книжка слухача, інструкція з охорони праці.

Матеріально-технічне забезпечення: навчальний автомобіль ГАЗ-53.

Міжпредметні зв'язки: ПДР, будова та експлуатація вантажного автомобіля, професійна етика та культура водіння, фізика.

Перелік практичних завдань: огляд автомобіля, вмикання передач, поворот руля, натискання на педалі, орієнтування за дзеркалами.

Список використаної літератури:

Основна: Гусар В. Е. Правила дорожнього руху України. Коментар у малюнках. Київ, 2016. 112 с.

Додаткова: Дзюба П.Я. Автомобілі, трактори та с/г машини. Київ, 1983. 375 с.

Скакун В.О. Методи виробничого навчання. Частина 1. Асоціація «Професійна освіта», 2014. 152 с.

Ничкало Н. Г. Педагогічна книга майстра виробничого навчання: навч.-метод. посібник. Київ, 1994. 208 с.

Перебіг уроку:

I. Організаційна частина: (~5хв.)

1. Перевірка готовності учня та його зовнішнього вигляду.
2. Перевірка та оформлення документів:
  - індивідуальної книжки.
  - журналу обліку практичного водіння.

II. Вступний інструктаж: (~40хв.)

1. Оголошення теми та мети уроку.

Тема уроку: Водіння автомобіля по бездоріжжю. Виїзд на ґрунтову дорогу. Проїзд населених пунктів.

Мета нашого уроку – навчитися водити автомобіль по бездоріжжю, навчитися виконувати безпечне маневрування при виїзді на ґрунтові дороги, безпечно рухатися в населених пунктах.

2. Повторення вивченого матеріалу:

– Як характеризуються ґрунтові дороги ?
(наявністю великої кількості нерівностей, поворотів, малих, часто примітивних мостів та інших несподіваних перешкод.)

– Яка дорога вважається головною, якщо знак «головна дорога» не встановлений?

(головною дорогою вважається та, у якої є дорожнє покриття)

– З якою швидкістю потрібно виконати проїзд населених пунктів?
(проїзд через населений пункт не повинен перевищувати 60 км/год, а повз населений пункт – не більше 90 км/год)

– Що заважає автомобілю легко подолати дорогу?
(низька посадка машини, зчеплення коліс недостатнє з поверхнею дороги, незахищеність вузлів від намокання, відсутність тягової сили коліс)

3. Інструктаж з охорони праці та ТБ.

(Інструкція з охорони праці для водіїв вантажних автомобілів)

1. Загальні положення

1.1. Водії вантажних автомобілів повинні дотримуватися вимог загальної та даної інструкції з охорони праці.

1.2. До керування вантажними автомобілями та їх обслуговування допускаються особи не молодші 18 років, які пройшли медичний огляд, попереднє спеціальне навчання і перевірку знань з професії і з питань охорони праці, отримали посвідчення на право керування вантажним автомобілем, пройшли вступний інструктаж з охорони праці та первинний інструктаж з охорони праці на робочому місці. У подальшому вони проходять повторні інструктажі на робочому місці один раз на квартал, періодичні медичні огляди один раз на 3 роки, перевірку знань Правил дорожнього руху в порядку і терміни, встановлені Державтоінспекцією.

1.3. При роботі на вантажних автомобілях на водія можуть діяти такі небезпечні та шкідливі виробничі фактори:

фізичні:

машини і механізми, що беруть участь у дорожньому русі;

гострі краї, задирки і шорсткість на поверхнях заготовок, інструментів, запасних частин, обладнання при ремонті і технічному обслуговуванні автомобіля;

хімічні:

токсична і подразнювальна дія на органи дихання, шкіру, слизові оболонки пального і змивально-мастильних матеріалів;

психофізіологічні:

фізичні перевантаження статичної і динамічної дії при керуванні автомобілем, ремонті й технічному обслуговуванні автомобілів;

нервово-психічні перевантаження (розумове перенапруження, перенапруження аналізаторів, емоційні перевантаження) при керуванні автомобілем.

4. Подання нового матеріалу з елементами власного показу.

Їзда по бездоріжжю, вочевидь, поліпшить ваші технічні навички водіння. Якщо це неможливо, треба рухатися якомога ближче до узбіччя, оскільки, як правило, дорога сильно розбита саме в центрі. При різкому переході з однієї ділянки дороги на інший маневр здійснювати плавно, максимально вивертаючи кермо. При попаданні на дуже брудну ділянку, де можна легко загрузнути, не потрібно газувати. Також під час проїзду населених пунктів потрібно дотримуватись швидкісного режиму.

III. Поточний інструктаж: (~270 хв.)

1. Проведення учнем щоденного технічного обслуговування автомобіля:

- очистити автомобіль від пилу та бруду;
- перевірити стан зовнішніх укріплень усіх агрегатів;
- встановити та усунути підтікання оливи, палива, охолоджувальної рідини, витік повітря;
- перевірити рівень оливи і, якщо треба, долити її в картер двигуна, коробку змінних передач;
- залити або долити охолоджувальну рідину в радіатор;
- заправити баки основного та пускового двигунів паливом;
- перевірити технічний стан коліс;
- перевірити натяг пасів генератора, вентилятора та компресора.

2. Виконання вправ:

1. Водіння автомобіля по бездоріжжю.
2. Водіння автомобіля самостійне і правильне виконання учнем виїзду з дороги з асфальтним покриттям на ґрунтову.
3. Водіння автомобіля через населений пункт.
- 3. Майстер виробничого навчання контролює виконання завдання учнем.**
- 4. Вказати учневі на допущені ним помилки, якщо треба – повторити складні елементи вправи.**
- 5. Привести до порядку робоче місце.**
(Здійснити прибирання в кабіні та чищення скла, промивання коліс та бортів.)

IV. Заключний інструктаж: (~45хв.)

- підсумок виконання учнем вправ, аналіз позитивних дій учня та допущених помилок, їх причини і шляхи попередження;
- ступінь досягнення поставленої мети на уроці;
- оголошення і мотивація оцінки учня;
- **домашнє завдання:** повторити правила дорожнього руху для підготовки до наступного заняття з водіння та проаналізувати помилки, допущені на уроці.

ІНСТРУКЦІЙНО-ТЕХНОЛОГІЧНА КАРТА**ТЕМА:** Водіння за особливих умов.**МЕТА:** Навчити учня водити вантажний автомобіль по бездоріжжю. Проїзд по дерев'яних мостах, лісових, колійних та інших дорогах, буксирування автомобіля.**ОСНОВНІ ПРАВИЛА ТЕХНІКИ БЕЗПЕКИ:** користуватися справним обладнанням, засобами захисту.

№ з/п	Зміст завдання та послідовність виконання	Обладнання, інструмент, пристосування	Технічні умови і вказівки щодо виконання завдання
1.	Водіння за особливих умов.	Автомобіль ГАЗ-53 Посібник ПДР.	Водіння автомобіля по бездоріжжю. Вийзд на ґрунтову дорогу. Проїзд населених пунктів. Рух по об'їзних шляхах, зустрічний роз'їзд. Рух на крутих поворотах, підйомах і спусках.
2.	Водіння за особливих умов.	Автомобіль ГАЗ-53 Посібник ПДР.	Проїзд по дерев'яних мостах, лісових, колійних та інших дорогах. Рух по снігових дорогах, через льодові переправи (якщо дозволяють конкретні умови), по мокрій траві.
3.	Водіння за особливих умов.	Автомобіль ГАЗ-53 Посібник ПДР.	Буксирування автомобіля. Зчіплювання автомобілів жорсткою та гнучкою зчіпкою з дотриманням вимог безпеки. Перевірка надійності зчеплення. Буксирування автомобіля на зчіпці по прямій, на поворотах, підйомах (спусках). Зупинка біля тротуару (на узбіччі). В'їзд у ворота, відчеплення.
4.	Водіння за особливих умов.	Автомобіль ГАЗ-53 Посібник ПДР.	Відпрацювання вправ на вантажному автомобілі з автопричепом дозволеною максимальною масою не більше 750 кг.

ЗРАЗОК ОФОРМЛЕННЯ ТИТУЛЬНОЇ СТОРІНКИ

Міністерство освіти і науки України
Глухівський національний педагогічний університет
імені Олександра Довженка

Кафедра професійної освіти
та технологій сільськогосподарського виробництва

Документація
з практики «Навчально-залікова (на робочому місці майстра
виробничого навчання)»
студента 23б ПрМ групи ІІ курсу
факультету технологічної і професійної освіти
Глухівського національного педагогічного університету
імені Олександра Довженка
Бородіна Миколи Петровича,
який проходив практику
у ДПТНЗ «Синівський професійний аграрний ліцей»
у групі 14С
професія «Слюсар з ремонту с/г машин»
з 22.01.2022 до 04.03.2022 року

Груповий керівник
Методист

Т. В. Самусь
М. Г. Росновський

ОРІЄНТОВНА СХЕМА ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНОЇ ХАРАКТЕРИСТИКИ ОСОБИСТОСТІ УЧНЯ

1. Загальні відомості про сім'ю учня

2. Прізвище, ім'я дитини, вік.
3. Структура сім'ї (повна, неповна).
4. Склад сім'ї, вік батьків, фах, освіта.

(Описати, як впливають (впливали) на розвиток дитини і становлення її характеру, формування особистості структура сім'ї, вік, фах та освіта батьків, якщо є брати й сестри, то зазначте їх вплив).

2. Загальний розвиток, обізнаність

1. Поінформованість у різних галузях знань (навести приклад).
2. Джерела отримання інформації:

- а) навчальний заклад;
- б) сім'я;
- в) позашкільні заклади;
- г) самоосвіта.

3. Новоутворення вікового періоду (наявність новоутворень, ступінь розвитку).

3. Пізнавальні процеси

1. Особливості пам'яті (добра, середня, погана). Навести приклад, у чому це виявляється або доведіть емпіричним шляхом.

2. Мислення (який вид мислення є провідним; які форми та операції мислення актуалізуються під час вирішення різних завдань). Навести приклад, у чому це виявляється, або довести емпіричним шляхом.

4. Емоційно-вольова спрямованість

1. Вимогливість, цілеспрямованість, критичність. Схильність до навіювання, страху. Навести приклад.

2. Емоційність та її вплив на створення позитивного (негативного) фону в групі. Навести приклад.

5. Особистісний розвиток

1. Самооцінка та її вплив на міжособистісні відносини з членами групи, мікрогрупи.

2. Особистість і прояви групового тиску. Конформність (неконформність), референтність (нереферентність).

3. Інтереси, ціннісні орієнтації в системі соціальної спрямованості класу.

4. Соціальні чекання групи від особистості:

а) ступінь прояву до дитини симпатії (антипатії);
б) чи має стійких друзів, чи обмежується ця дружба групою, чи виходить за її межі;

в) чи має авторитет;

г) прояви конфліктності, компромісу (описати 1 – 2 ситуації).

5. Організаторські можливості дитини:

а) ступінь прояву рис виконавця та керівника;

б) тактовність.

6. Ступінь самоконтролю дитини. Рівень її моральної вихованості в системі соціальної спрямованості класу (запропоновані пункти проілюструвати прикладами або довести емпіричним шляхом).

Висновки, рекомендації

У висновках стисло викладають основні особливості дитячої особистості, з'ясовані в результаті спостережень і дослідження в цілому. Рекомендації мають бути конкретними, придатними для застосування вчителем на практиці з метою корекції з'ясованих поведінкових відхилень, недоліків характеру дитини тощо.

**ПРИКЛАДИ ОФОРМЛЕННЯ БІБЛІОГРАФІЧНОГО ОПИСУ ЛІТЕРАТУРНИХ
ДЖЕРЕЛ**

Характеристика джерела	Приклад оформлення
Один автор	Артемова Л. В. Педагогіка і методика вищої школи : навч.посіб. Київ, 2008. 272 с.
Два автори	Ігнатенко Г. В., Ігнатенко О. В. Професійна педагогіка: навчальний посібник. Київ, 2013. 352 с.
Три автори і більше	Бабінець С. І., Ващенко Л. М., Клименко Л. Ф. Моніторингові дослідження – організація якісної освіти: науково-методичні рекомендації. Київ, 2005. 80 с.
Без автора	Софія Київська: Візантія. Русь. Україна. Вип. II. Київ, 2012. 464 с.
Матеріали з'їздів, конференцій, тези доповідей	Болонський процес в дії. Матеріали круглого столу (трав. 2004 – лют. 2005, м. Київ). Київ, 2006. 98 с.
Словники	Великий тлумачний словник сучасної української мови: Київ, 2001. 1440 с.
Стандарти	ДСТУ ISO 9000:2007. Системи управління якістю. Основні положення та словник термінів (ISO 9000:2005, IDT). Київ, 2008. 23 с.
Частина періодичного видання	Коберник О. М. Модернізація підготовки майбутніх учителів трудового навчання. <i>Трудова підготовка в закладах освіти</i> . 2004. № 4. С. 28–30.
Інтернет-ресурси	<p>Опис ресурсу загалом Наукові публікації і видавнича діяльність НАН України. Київ, 2007. URL: http://www.nas.gov.ua/publications (дата звернення: 19.03.2014).</p> <p>Опис частини електронного ресурсу в позатекстовому переліку бібліографічних посилань (списку літератури) Garfield E. More on the ethics of scientific publication: abuses of authorship attribution and citation amnesia undermine the reward system of science. Essays of an information scientist. URL: http://www.garfield.library.upenn.edu/essays/v5p621y1981-82.pdf (Last accessed: 16.04.2013).</p> <p>Опис частини електронного ресурсу в підрядковому бібліографічному посиланні (посторінкових примітках) за умови, що в тексті наведено бібліографічні відомості, які дозволяють документ ідентифікувати (його назву і прізвища авторів, рік випуску) (п. 5.3.6): * URL: http://www.garfield.library.upenn.edu/essays/v5p621y1981-82.pdf (Last accessed: 16.04.2013).</p>